

Võistluse “Infootsing 2010” finaali küsimused ja vastused, 21. oktoobril 2010

1. Millise taimega on tegu ja mille alusel selle kindlaks tegid? Idee botaanikaiaia töötajalt, kellelt selle taime enne esimese lume tulekut sain: kui suudad määrata taime perekonna ja leida hea allika, saad kaks punkti. Aga kui leiad liigi (ja allika), siis oled väga tubli ja saad veel kaks boonusena!

Vastus: Süllane peiulill (Tagetes minuta L.)

Allikas: <http://plants.usda.gov/java/profile?symbol=TAMI3>

NB! Kahjuks süllane peiulill ei ole Eestis looduslikult kasvav taim, sellest hoolimata pööraks siinkohal tähelepanu kohalikku taimestikku tutvustavale interaktiivsele määrarjale “Eesti eFloora” (<http://www.ut.ee/ial5/keytonature/est/efloora.html?sc=367>).

2. Käesoleval nädalal on välja kuulutatud ülemaailmne Open Access Week ehk maakeeli avatud juurdepääsu nädal. Sellest tulenevalt ka ülesanne: leia vaba juurdepääsuga ajakirju (ei pea olema teadusajakirjad), mis on pühendatud kooliraamatukoguhoidjatele.

NB! Iga pealkiri koos veebilingiga annab ühe punkti! Kuna žüriil oli finaalvõistluse ajal väga vastuste kontrollimiseks aega väga piiratult, siis said kõik, kes pakkusid välja vähemalt 4 pealkirja, 3 punkti (reservatsiooniga, et vahest mõni ajakiri on liiga üldine või pakub ainult osaliselt tasuta juurdepääsu).

Vastuseid on sellele küsimusele mitmeid, välja on toodud tublide osalejate poolt leitu:

Kooliraamatukogudest, kooliraamatukogudele:

School Library Media Research -

<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/aasl/aaslpubsandjournals/slmrb/slmrcontents/contents.cfm>

Samuti kooliraamatukogude jaoks relevantsetel teemadel ilmuvad, avatud juurdepääsuga ajakirjad:

Bulletin des Bibliothèques de France - <http://bbf.enssib.fr/>

from now on : the educational technology journal - <http://www.fno.org/>

Journal of eLiteracy - <http://www.jelit.org/index.html>

Journal of Library Innovation - <http://www.libraryinnovation.org/>

Partnership - <http://journal.lib.uoguelph.ca/index.php/perj>

DOAJ raamatukogu- ja infoteaduste alaste ajakirjade nimestik -
<http://www.doaj.org/doaj?func=subject&cpid=129>

Viited peamiselt humanitaarteaduslike avatud juurdepääsuga ajakirjadele ning andmebaasidele - <http://www.tlulib.ee/?LangID=1&CatID=996>

Piiratud juurdepääsuga ajakirjad, millest mingi osa on ka tasuta kättesaadav (nt vaba juurdepääs on olemas ainult teatud artiklitele, tasuta juurdepääs artiklitele kehtib pärast registreerumist piiratud aja jooksul):

AAAS Science Books and Films - <http://www.sbsonline.com/Pages/welcomesplash.aspx>

American Libraries Online - <http://americanlibrariesmagazine.org/content/get-american-libraries>

Booklist Online - <http://www.booklistonline.com/>

Computers in Libraries - <http://www.infoday.com/cilmag/default.shtml>

MultiMedia and Internet@Schools - <http://www.mmischools.com/>

North Carolina Libraries - <http://www.ncl.ecu.edu/index.php/NCL>

Raamatukogu - <http://www.nlib.ee/html/anded/rk/2010-01.html> (on pandud siia, kuna värsked numbreid siiski tasuta ei saa)

The School Librarian - <http://www.sla.org.uk/school-librarian.php>

School Libraries Worldwide - <http://www.iasl-online.org/pubs/slw/index.htm>

School Library Journal - <http://www.schoollibraryjournal.com/>

School Library Monthly - <http://www.schoollibrarymonthly.com/>

Teacher Librarian - <http://www.teacherlibrarian.com/>

3. Kes on pildil ja millise Eestiski tuntud austria lastekirjaniku loomingust see tegelane pärit on?

Vastus: See on Austrias väga tuntud raamatu "Das kleine Ich bin Ich" tegelane. Loomal konkreetset nime ei olegi, vaid tema on tema (ehk "mina olen mina"). Autor: Mira Lobe. Allikas: <http://www.amazon.de/Das-Kleine-Ich-bin-ich/dp/370264850X> ;

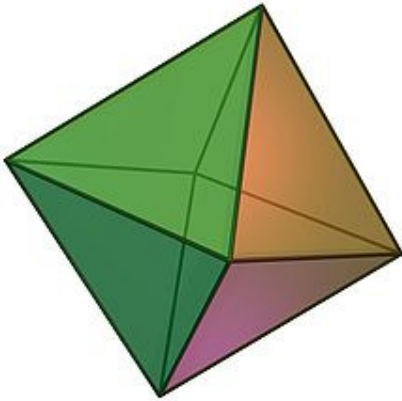
Teose kohta pikemalt: http://de.wikipedia.org/wiki/Das_kleine_Ich_bin_Ich

4. Kas leidub mõni toidupood, kust Tartu elanik endale igapäevaseid toiduaineid (nagu nt piim, leib, või jne) koju saab tellida? NB! Silmas ei ole peetud kiirtoidu tellimist. Ka maheringi paluks mitte pakkuda, kuna näiteina toodud piima ja võid sealt ei saa.

Vastus: Citystore toob Tartus toidukaupu koju (alates 300-kroonisest tellimusest tasuta). Õigeaks lugesime ka Ökosahvri ja Netimarketi, mille kaudu on ka võimalik, Tallinnast Tartusse toitu tellida. Punktivääriline on ka Toidutakso kaudu tellimine, kuid väljaspool Tallinna tellides tuleb maksta iga lisakilomeetri eest 9.90.

Allikas: <http://tartu.citystore.ee> ; <http://www.sahver.ee> ; <http://www.netimarket.ee> ; <http://toidutakso.ee>

5. Kuidas selle kujundi pindala arvutatakse? Palun leia sobiv valem!

Vastus: Oktaeedri pindala valem on: $S=2a^2\sqrt{3}$

Allikas: <http://www.valemid.ee/index.php/stereomeetria/regulaarne-hulktahukas>

6. Millised külastajatele avatud Eesti muuseumid on pühendunud konkreetselt maavarade kaevandamisega seotud esemete kogumisele ja kaevuritöö eksponeerimisele?

Vastus: Kohtla Kaevanduspark-Muuseum, Kohtla-Järve Põlevkivimuuseum, Kunda tsemendimuuseum, Sillamäe Muuseum

Allikas:

http://www.muuseum.ee/et/muuseumid/eesti_muuseumid/by_theme?action=theme&museum_theme_id=14 ;

http://www.muuseum.ee/et/muuseumid/eesti_muuseumid/by_state?action=details&museum_id=81

7. Tänaval tuleb Sulle vastu noormees, üks püksisäär üles rullitud, mütsinokk küljele keeratud ja rätiots taskust välja tilpnemas. Kui Sulle tundub, et selles riietumisviisis peitub mingi "kood", siis mida ta võiks väljendada?

Vastus: Väga tõenäoliselt *jäljendab* see noormees oma lemmikstaare, *väljendades* sümpaatiat hip hopi vastu (mõnikord tõsisemalt oma riietumisstiili süvenemata). Kui see tänav asuks mõnes USA linnas, siis võib see noormees olla mõne tänavajõugu liige, kuid sel juhul oleks

rõivad/aksessuaarid ainult üks väike osa tema jõuguliikme identiteedi väljendamisest. Lihtsalt üks üles keeratud püksisäär: parema jala puhul viitab sellele, et inimene sõidab jalgrattaga ja ei taha, et sääär keti tõttu määrduks :) Vanglates on kasutatud seda pükste kandmise viisi valvuri provotseerimiseks ja hiljem, vanglast vabanedes, on harjumus külge jäänud.

Erinevaid tõlgendusi leidub veelgi. Punkte kogus ka erinevate mainitud rõivaelementide vajalikkus nt breiktantsu või hip-hop tantsu harrastajatele: kõik loetletud elemendid on tantsimisel vajalikud – müts või rätik pea kaitseks keerutamisel pea peal, rätik higi pühkimiseks peas või käe ümber, püksisäär üles keeratuna on samuti vajalik – ei lase jalgasäärel higiseks minna ja sääärte haakuvus nt käte peal seismisel on parem.

Allikas: http://www.essortment.com/all/gangsignsands_reyp.htm ;
<http://boards.straightdope.com/sdmb/archive/index.php/t-56168.html> ;
<http://boards.straightdope.com/sdmb/showthread.php?t=56168> ;
http://www.ehow.com/how_2056503_dress-breakdancing.html ;
<http://www.mademan.com/mm/what-wear-breakdancing.html>.

8. Millise loodusliku viimistlusvahendiga võib värvida üle nii puitmööblit kui ka toaseinu?

Vastus: Munaõlitemperaga ; võistluse käigus ilmnis, et ka linaõlivärviga. Lihtsalt linaõli kui ka head puidupindade kaitsevahendit (koos allikaga) maininud finalistid said lohutuseks ka 1 punkti.

Allikas: <http://www.renoveeri.net/?id=286> ; <http://www.renoveeri.net/?id=204>

9. Oletame, et ühe külaraamatukogu hoone on võrdlemisi kehvast seisusest ja vajab hädasti remonti. Kes ning millisest programmist saab renoveerimistödeks toetust küsida?

Vastus: Selle raamatukogu remondiks saab küsida raha EASi kaudu, kohalike avalike teenuste arendamise programmist. Kõnealust programmi kaasrahastab Euroopa Regionaalarengu Fond. Raha taotlejateks võivad olla:

- kohaliku omavalitsuse üksused;
- sihtasutused ja mittetulundusühingud.

Allikas: <http://www.eas.ee/index.php/avalikule-ja-mittetulundussektorile/avalike-teenuste-arendamine/kohalike-avalike-teenuste-arendamine-periood-2007-2013/millised-on-toetatavad-tegevused-ja-abikolblikud-kulud>

10. Millega läks ajakirjanduse ja meedia ajalukku H. G. Wellsi romaan "Maailmade sõda"?

Vastus: "Maailmade sõja" kohandatud versioon läks kuuldemänguna eetrisse 1938. aastal, 30. oktoobril. Raadiokuulajad, kes olid juhtunud seda osaliselt kuulama, võtsid kuuldemängu uudiste pähe ja uskusid tõsimeeli, et marslased on Maal rünnakule asunud. Tulemus: miljonid paanitsevad ameeriklased.

Allikas: http://en.wikipedia.org/wiki/The_War_of_the_Worlds_%28radio%29 ;
<http://books.google.com/books?id=xu1ToRvNEKEC&lpg=PR11&ots=e-vKvZGQue&dq=war%20of%20the%20worlds&lr&pg=PP1#v=onepage&q&f=false>

11. Millisele kogukonnale kuulub ühes selle aasta kultuuripealinnas asuv raudne kirik?

Vastuses nimeta ka vastav kultuuripealinn.

Vastus: Istanbulis asuv Püha Stephanuse kirik, mis on tuntud ka raudse kirikuna (Iron Church), kuulub Bulgaaria kogukonnale.

Allikas: http://en.wikipedia.org/wiki/Bulgarian_St._Stephen_Church

12. 7.-10. novembril 2010 toimub San Franciscos konverents ARMA 2010 (<http://www.arma.org/conference/2010/SanFrancisco.aspx>). Kas selle ajavahemiku jooksul leiab konverentsi "ametliku hotelli" läheduses õhtuti aset mõni huvitav kultuurisündmus?

Vastus: Nn "ametlik hotell" on San Francisco Marriott Marquis, mis asub Union Square piirkonnas aadressil 55 Fourth Street. Õhtuseid kultuurisündmusi selle läheduses, antud ajavahemiku jooksul:

- Christian Cagigal's Obscura: A Magic Show, 277 Taylor Street, õhtuti kl 20.00.
- Carolina Lugo's & Carolé Acuña's Brisas de España Ballet Flamenco, 1630 Powell St, pühapäeva õhtul kl 18.15.

- San Francisco Symphony: Carmina Burana, 201 Van Ness (juba pisut kaugemal), esmaspäeva õhtul kl 20.00.
- West Side Story, 1192 Market St, teisipäeva õhtul kl 20.00.
- Dianne Fraser "Part Time Diva" & Musical Director Brad Ellis of FOX TV's hit show "GLEE", 222 Mason St., kolmapäeva õhtul kl 20.00.

Allikas: maps.google.com aitab tuvastada konverentsi toimumise asukohta ja määratleda õiget linnaosa. Kohalikke kultuurisündmuseid kajastavad portaalid: <http://www.onlyinsanfrancisco.com/calendar/> ; <http://events.sfgate.com> jpt.

13. Kas vanarahval on tänaseks päevaks midagi head soovitada?

Vastus: Spetsiaalset tähtpäeva 21. oktoobril ei ole. Küll aga on neljapäev mitmes suhtes olnud poolpäeva ja ühtlasi parim nädalapäev kõigi tööde tegemiseks, kuid samas eriti sobiv ka maagiliseks tegevuseks. Paarispäevana sobis neljapäev kõikide tööde alustamiseks, pulmapäevaks, ristimiseks ja samuti nõidumiseks. Neljapäeva on seostatud kunagise piksejumala päevaga (saksa keeles 'Donnerstag', inglise keeles 'Thursday', ka Taara ja Thori nimepäevaks on pakutud just neljapäeva). Neljapäevaõhtuti kehtisid töökeelud igasuguste ringliikumise seotud tööde kohta, nagu näiteks ketramine, villatööd (lambaõnnetused), jahvatamine. Kuna tegemist oli piksejumaluse päevaga, siis olid keelatud müra põhjustavad tööd. Neljapäeviti peeti videvikku, kuid ka nõiuti piima- ja karjaõnne, samuti raviti haigusi ja saadeti neid teistele inimestele. Neljapäeviti sai kratti valmistada, liikusid ringi erinevad mütoloogilised olendid.

Allikas: <http://www.folklore.ee/Berta/rahvakalender.php>

Muidu koomiline ivake kalameeste foorumist: neljapäev ja laupäev olnud ehalkäimise päevad ning noil päevil keelati tüdrukutel räime süüa. Muidu jäävat räimehais külge. <http://www.kalale.ee/sisu/NCwxMDIwMjksMTksMCwx/>

14. Mitu raamatus "Teaduse tegijad" tutvustatud teaduse tegijat on pälvinud Eesti Vabariigi presidendi noore teadlase preemia?

Vastus: Praeguse seisuga on neid 5: Alar Aints, Allen Kaasik, Veronika Kalmus, Sulev Kõks ja Ivo Leito.

Allikas: ESTERist saab leida, kellest on raamatus juttu:

http://ester.utlib.ee/search*est/t?SEARCH=teaduse+tegijad&searchscope=1&SUBMIT=OTS
I

Senised noore teadlase preemia laureaadid:

<http://www.president.ee/et/institutsioonid/kultuurirahastu.php?gid=82060>

15. Leia finaalvõistluse asupaigale lähim kohvik, kus pärast võistlust juua üks kosutav soe jook.

Vastus: Gaudeamus, aadressil W.Struve 1 (Tartu Ülikooli Raamatukogu), Tartu, 50091

Allikas: <http://www.visittartu.com/tartu-linna-turismiinfo/toitlustus-soogikohad-tartu-linnas/kohvikud-tartu-linnas>